APEL
către Parlamentul României referitor la adoptarea proiectului de modificare și completare a Legii nr. 752/2001, privind organizarea și funcționarea Academiei Române, înregistrate la Senatul României cu nr. L72/2026

Acad. **Ioan-Aurel POP,** președintele Academiei Române
Acad. **Ion TIGHINEANU,** președintele Academiei de Științe a Moldovei
© 2026. Drepturile de autor aparțin autorilor. Licență: CC BY 4.0.

Academia Română și Academia de Științe a Moldovei, foruri supreme de consacrare a valorilor intelectuale românești, vă adresează prezentul Apel în vederea modificării Legii Academiei Române din anul 2001, în vederea funcționării optime a instituției fondate la București în anul 1866, inclusiv pentru posibilitatea creării Filialei Academiei Române la Chișinău. Demersul nostru se înscrie într-un proces firesc și consecvent de apropiere instituțională între cele două academii-surori, proces reafirmat prin Declarația comună din 30 decembrie 2025 și prin Apelul comun din 15 ianuarie 2026, adoptat de Ziua Culturii Naționale. Aceste documente au subliniat că reîntregirea spirituală, culturală și științifică reprezintă fundamentul durabil al oricărei unități politice viitoare. În contextul actual, Academia Română are filiale doar în Iași, Cluj-Napoca și Timișoara. Proiectul de lege aflat în dezbaterea Senatului României creează cadrul juridic necesar pentru această inițiativă. Menționăm că Academia Ungară de Științe are o filială la Cluj-Napoca din anul 2007. E singura filială de peste hotare a Ungariei și funcționează foarte bine.

Considerăm că momentul este unul istoric.

Academia Română, fondată în 1866, a avut încă de la început vocația unității românilor, între membrii fondatori numărându-se și trei personalități din Basarabia. România culturală unificată a precedat România politică. Astăzi, în contextul parcursului european al Republicii Moldova, suntem chemați să consolidăm din nou, prin instituții și proiecte concrete, unitatea culturală și științifică a spațiului românesc. Crearea Filialei Academiei Române la Chișinău urmărește: accelerarea consolidării comunității oamenilor de știință și cultură din întregul spațiu românesc; relansarea și sistematizarea schimburilor inter-academice, practică consacrată în lumea academică internațională; organizarea comună de școli de vară, conferințe și proiecte de anvergură, cu participarea unor personalități științifice de prestigiu internațional; susținerea atragerii tinerilor talentați către cercetare și creație intelectuală; consolidarea prezenței spațiului românesc în organismele internaționale (Consiliul Științific Internațional, Parteneriatul Inter-Academic pentru Știință, Sănătate și Politici Publice, Federația Europeană a Academiilor de Științe și Umanistice – ALLEA ș.a.), care conturează viziuni strategice privind dezvoltarea științei la scară globală. În spiritul ideii de „Unire prin fapte", evocată de Președinta Republicii Moldova la Conferința de Securitate de la München, această filială nu reprezintă un gest simbolic izolat, ci un proiect instituțional concret, orientat spre cooperare efectivă, compatibilizare europeană și integrare academică reală. În plan simbolic, crearea Filialei Academiei Române la Chișinău reprezintă un pas sigur spre reîntregirea spirituală a Academiei Române, reafirmând legătura organică dintre românii de pe ambele maluri ale Prutului. Este o verigă de legătură instituțională, care pregătește temelia unei unități durabile, construite prin educație, știință și cultură.

Adoptarea acestei modificări legislative nu este un act administrativ, ci unul de responsabilitate istorică și un semnal de încredere în viitorul comun al românilor în cadrul Uniunii Europene. Vă adresăm, de aceea, rugămintea de a susține și adopta, în cel mai scurt timp, modificările necesare Legii Academiei Române, pentru a permite crearea Filialei de la Chișinău. Academia Română rămâne, la 160 de ani de la înființare, cea mai importantă instituție a științei, culturii și creației intelectuale a întregului popor român, a tuturor românilor, oriunde s-ar afla aceștia. De aceea, este firesc ca oamenii de știință și de creație din Republica Moldova să fie parte a întregului edificiu de consacrare intelectuală și de cercetare care este Academia Română.

23 februarie 2026